

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**ЗА ПРИЕМАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛ. 287, АЛ. 1 ОТ КОНВЕНЦИЯТА
НА ООН ПО МОРСКО ПРАВО ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ЮРИСДИКЦИЯТА НА МЕЖДУНАРОДНИЯ
ТРИБУНАЛ ПО МОРСКО ПРАВО**

Член единствен. Република България в съответствие с чл. 287, ал. 1 от Конвенцията на ООН по морско право, ратифицирана със закон (ДВ, бр. 38 от 1996 г.), (обн., ДВ, бр. 73 и 74 от 1996 г.), в сила за Република България от 14 юни 1996 г., приема следна декларация:

„В съответствие с чл. 287, ал. 1 от Конвенцията на ООН по морско право Република България признава юрисдикцията на Международния трибунал по морско право за уреждане на спорове, отнасящи се до тълкуването или прилагането на тази конвенция.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. В чл. 1 от Закона за приемане на Декларация за признаване на задължителната юрисдикция на Международния съд и за оттегляне на резервите по разпоредбите на някои международни конвенции, предвиждащи такава юрисдикция (ДВ, бр. 41 от 1992 г.) след думите „с изключение на“ се добавя „спорове, произтичащи от Конвенцията на ООН по морско право, от друг многостранен или двустранен международен договор или споразумение в областта на морското право, както и от международното обичайно право в областта на морското право, включително, но без да се ограничава само до спорове за права на корабоплаване, проучване и експлоатация на живи и неживи природни ресурси, защита и опазване на морската среда, делимитация на морски граници и пространства и на“.

§ 2. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на
2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното
събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

**към проекта на Закон за приемане на Декларация по чл. 287,
ал. 1 от Конвенцията на ООН по морско право за признаване на
юрисдикцията на Международния трибунал по морско право**

Република България е подписала Конвенцията на ООН по морско право на 10 декември 1982 г. и е ратифицирала конвенцията със закон, приет на 24 април 1996 г., (ДВ, бр. 38 от 1996г.). Към момента 167 държави са страни по конвенцията, както и Европейския съюз, считано от 15 май 2011 г.

Конвенцията на ООН по морско право се определя като „Конституция на моретата и океаните“, тъй като въвежда стабилен ред и регулира всички аспекти на управлението и използването на моретата и океаните. Конвенцията регламентира правата и задълженията на държавите в териториално море, прилежащата зона, изключителната икономическа зона и континенталния шелф, открито море, проливите, както и извършването на морски изследвания и проучвания, защитата и опазването на морската среда, изследването и експлоатирането на ресурсите на морското и океанското дъно и неговите недра, които не попадат в националната юрисдикция на нито една държава (т.нар. Район) и които се определят като „богатство на цялото човечество“.

Съгласно чл. 287, ал. 1 от Конвенцията на ООН по морско право всяка държава при подписването, ратифицирането или присъединяването към конвенцията или по всяко време след това може да направи декларация, с която да признае един или няколко от изброените в разпоредбата органи за решаване на спорове по тълкуването и прилагането на конвенцията. Тези органи са, както следва: Международният трибунал по морско право, Международният съд на ООН, Арбитраж по Анекс VII и специален арбитраж по анекс VIII (този арбитраж разглежда спорове, отнасящи се до риболов, защита и опазване на морската среда, морски научни изследвания, корабоплаване, замърсяване от плавателни съдове и др.) Арбитражът по анекс VII към Конвенцията се задейства тогава, когато страните по спора са признали различни органи.

Международният трибунал по морско право със седалище Хамбург (Германия) е създаден през 1996 г. по силата на

Конвенцията на ООН по морско право и неговият Статут е приложен като анекс VI към Конвенцията.

Трибуналет се състои от 21 независими членове, избрани измежду лица с международно призната компетентност в областта на морското право и ползващи се с най-висока репутация за безпристрастност и неподкупност.

Юрисдикцията на Трибунала обхваща разглеждането на спорове в областта на морското право, като тя е задължителна в два случая, освен ако страните по един спор не са договорили нещо различно: 1. случаи, отнасящи се до незабавно освобождаване на кораби и на техните екипажи в съответствие с чл. 292 от Конвенцията на ООН по морско право, и 2. при определяне на временни мерки в съответствие с чл. 290, ал. 5 от конвенцията.

Трибуналет и по-точно съдебният състав за разглеждане на спорове във връзка с морското дъно (Seabed Disputes Chamber) е компетентен да изготвя и съвещателни мнения (advisory opinions) по правни въпроси, отнасящи се до дейности в посочения по-горе Район.

Макар и сравнително „млада“ съдебна институция трибуналет се утвърди като независима, бърза и ефективна съдебна институция, специализирана да решава спорове в областта на морското право.

С проекта на Закон се предлага Република България да направи декларация по чл. 287, ал. 1 от Конвенцията на ООН по морско право, с която да признае юрисдикцията на Международния трибунал по морско право да решава спорове в областта на морското право.

Признаването на юрисдикцията на трибунала по морско право на практика означава, че нашата страна възлага на тази специализирана съдебна институция решаването на спорове в областта на морското право, като по този начин тази категория спорове се „изважда“ от общата юрисдикция на Международния съд на ООН, който по принцип е компетентен да тълкува всички видове спорове в областта на международното публично право. Това налага изменение на декларацията, която България е направила през 1992 г., за признаване на задължителната юрисдикция

на

Международния съд на ООН по отношение на всички въпроси в областта на международното право (чл. 36, т. 2 от Статута на Съда). Изменението на тази декларация се изразява в допълнение на споровете, по отношение на които Република България е

посочила, че не признава юрисдикцията на Международния съд на ООН, и по-конкретно в изключване от тази юрисдикция на спорове, отнасящи се до Конвенцията на ООН по морско право или до друг многостранен или двустранен договор, както и до общото международно право в областта на морското право.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

